

Conselleria de Sanitat

RESOLUCIÓ de 30 de gener de 2024, del conseller de Sanitat, per la qual se suspèn l'obligatorietat de l'ús de màscara en centres sanitaris i sociosanitaris, determinada en la Resolució de 12 de gener de 2024, del conseller de Sanitat, per la qual s'establixen mesures sanitàries a la Comunitat Valenciana en aplicació de l'Orde comunicada de la Ministra de Sanitat, de 10 de gener de 2024, mitjançant la qual s'aprova declaració d'actuacions coordinades en salut pública. [2024/799]

Antecedents de fet

En el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* de 12 de gener de 2024, es va publicar la Resolució de 12 de gener de 2024, del conseller de Sanitat, per la qual s'establixen mesures sanitàries a la Comunitat Valenciana en aplicació de l'Orde comunicada de la Ministra de Sanitat, de 10 de gener de 2024, mitjançant la qual s'aprova declaració d'actuacions coordinades en salut pública.

Esta resolució establí les "Mesures de prevenció específiques aplicables a la Comunitat Valenciana en relació a l'increment estacional d'infeccions respiratòries agudes", en aplicació de l'Orde comunicada de la Ministra de Sanitat de 10 de gener de 2024, per la qual s'aprova la declaració d'actuacions coordinades en salut pública, s'adopten en l'àmbit de la Comunitat Valenciana les mesures que es recullen en l'annex de la present resolució "Mesures de prevenció específiques aplicables a la Comunitat Valenciana en relació a l'increment estacional d'infeccions respiratòries agudes".

El mateix acord ministerial establí que les comunitats autònomes que presenten dades de descens de la Incidència Acumulada d'Infeccions Respiratòries Agudes durant dos setmanes consecutives, segons les dades reportades al Ministeri de Sanitat per mitjà de la Xarxa de Vigilància, podran passar, si així ho consideren adequat segons el conjunt de la seua situació epidemiològica, de la situació d'obligatorietat de l'ús de màscares en centres sanitaris a una situació de recomanació d'ús.

Així mateix, la Resolució de 12 de gener de 2024, del conseller de Sanitat, assenyala la possibilitat de modificació o suspensió de les mesures en el supòsit que es presenten dades de descens de la Incidència Acumulada d'Infeccions Respiratòries Agudes durant dos setmanes consecutives i la situació epidemiològica ho permeta, i en este cas, les mesures podran passar a una situació de recomanació del seu ús.

L'informe de data 30 de gener de 2024, del Sistema de Vigilància d'Infecció Respiratòria Aguda (SiVIRA-Comunitat Valenciana), de la Direcció General de Salut Pública, diu:

"La Comunitat Valenciana es troba, en esta setmana número 4, en fase descendent sostinguda de la situació d'alt impacte epidemiològic ocasionat per les infeccions respiratòries agudes (IRA), encara que amb un major impacte del virus de la grip davant de la resta de virus amb els quals compartix epidemiologia. Es va arribar al nivell més alt en la incidència acumulada (IA) de casos detectats per vigilància sindròmica, en la setmana número 52 on es va arribar a tindre el valor de 1501 casos per 100.000 habitants, quan la mitjana nacional es trobava en una situació epidemiològica millor amb una IA de 952 casos per 100.000 habitants i es trobava a l'inici de la fase descendent de la corba epidèmica.

Altres indicadors utilitzats com la taxa de positivitat de les proves diagnòstiques o la IA de casos greus d'infeccions respiratòries agudes (IRAG) es comportaven d'igual manera, arribant a valors considerablement alts i de ràpid creixement. A conseqüència d'esta situació d'alt risc per a tota la població de la Comunitat Valenciana, però especialment a les persones vulnerables, va fer que s'instara l'ús obligatori de màscara, entre altres mesures, en alguns supòsits i determinats llocs on es presta atenció sanitària o sociosanitària.

Probablement, la mateixa evolució de les epidèmies produïdes per virus respiratoris i ajudat per les mesures de control del risc epidemiològic que s'han instaurat, com l'ús de màscares o la millora en les cobertures de vacunació, han desembocat en una millora substancial

Conselleria de Sanidad

RESOLUCIÓN de 30 de enero de 2024, del conseller de Sanidad, por la que se suspende la obligatoriedad del uso de mascarilla en centros sanitarios y sociosanitarios, determinada en la Resolución de 12 de enero de 2024, del conseller de Sanidad, por la que se establecen medidas sanitarias en la Comunitat Valenciana en aplicació de la Orden comunicada de la Ministra de Sanidad, de 10 de enero de 2024, mediante la que se aprueba declaración de actuaciones coordinadas en salud pública. [2024/799]

Antecedentes de hecho

En el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* de 12 de enero de 2024, se publicó la Resolución de 12 de enero de 2024, del conseller de Sanidad, por la que se establecen medidas sanitarias en la Comunitat Valenciana en aplicació de la Orden comunicada de la Ministra de Sanidad, de 10 de enero de 2024, mediante la que se aprueba declaración de actuaciones coordinadas en salud pública.

Dicha resolución establece las «Medidas de prevención específicas aplicables en la Comunitat Valenciana en relación al incremento estacional de infecciones respiratorias agudas», en aplicació de la Orden comunicada de la Ministra de Sanidad de 10 de enero de 2024, por la que se aprueba la declaración de actuaciones coordinadas en salud pública, se adoptan en el ámbito de la Comunitat Valenciana las medidas que se recogen en anexo de la presente resolución «Medidas de prevención específicas aplicables en la Comunitat Valenciana en relación al incremento estacional de infecciones respiratorias agudas».

El propio acuerdo ministerial establece que las Comunidades Autónomas que presenten datos de descenso de la Incidencia Acumulada de Infecciones Respiratorias Agudas durante dos semanas consecutivas, según los datos reportados al Ministerio de Sanidad por medio de la Red de Vigilancia, podrán pasar, si así lo consideran adecuado según el conjunto de su situación epidemiológica, de la situación de obligatoriedad del uso de mascarillas en centros sanitarios a una situación de recomendación de uso.

Asimismo, la Resolución de 12 de enero de 2024, del conseller de Sanidad, señala la posibilidad de modificación o suspensión de las medidas en el supuesto que se presenten datos de descenso de la Incidencia Acumulada de Infecciones Respiratorias Agudas durante dos semanas consecutivas y la situación epidemiológica lo permita, en cuyo caso, las medidas podrá pasar a una situación de recomendación de su uso.

El informe de fecha 30 de enero de 2024, del Sistema de Vigilancia de Infección Respiratoria Aguda (SiVIRA-Comunitat Valenciana), de la Direcció General de Salut Pública, dice:

«La Comunitat Valenciana se encuentra, en esta semana número 4, en fase descendente sostenida de la situación de alto impacto epidemiológico ocasionado por las Infecciones Respiratorias Agudas (IRA), aunque con un mayor impacto del virus de la gripe frente al resto de virus con los que comparte epidemiologia. Se alcanzó el nivel más alto en la incidencia acumulada (IA) de casos detectados por vigilancia sindrómica, en la semana número 52 donde se llegó a alcanzar el valor de 1501 casos por 100.000 habitantes, cuando la media nacional se encontraba en una situación epidemiológica mejor con una IA de 952 casos por 100.000 habitantes y se encontraba al inicio de la fase descendente de la curva epidémica.

Otros indicadores utilizados como la tasa de positividad de las pruebas diagnósticas o la IA de casos graves de Infecciones Respiratorias agudas (IRAG) se comportaban de igual manera, alcanzando valores considerablemente altos y de rápido crecimiento. Como consecuencia de esta situación de alto riesgo para toda la población de la Comunidad Valenciana, pero especialmente a las personas vulnerables, hizo que se instara al uso obligatorio de mascarilla, entre otras medidas, en algunos supuestos y determinados lugares donde se presta atención sanitaria o sociosanitaria.

Probablemente, la propia evolución de las epidemias producidas por virus respiratorios y ayudado por las medidas de prevención instauradas han desembocado en una mejora de la situación actual. La IA acumulada de casos de IRA se encuentra en 830 casos por 100.000 habitantes lo

de la situació actual. La IA acumulada de casos d'IRA es troba en 830 casos per 100.000 habitants el que suposa un descens del 44,7% des del pic de l'epidèmia. Esta mateixa IA s'ha comportat de manera similar en els grups d'edat d'usuaris més vulnerables com ho són, els menors de 4 anys i els majors de 65 anys, on s'ha produït un descens del 28,3 i de 44,8% respectivament.

És per això que, a la vista del comportament dels indicadors analitzats en les últimes tres setmanes epidemiològiques, i observant que en esta setmana epidemiològica núm. 4 es mantenen en descens sostingut els indicadors utilitzats per a monitorar el risc, s'exposa que:

- Es pot procedir a la retirada de l'obligatorietat de l'ús de màscares dins dels centres sanitaris assistencials.
- Es recomana continuar utilitzant les màscares en aquells casos que suposen un risc afegit, com poden ser:
  - o Persones simptomàtiques quan estiguen en espais compartits.
  - o Professionals que atenen casos simptomàtics.
  - o En la resta de les situacions que generalment estan destinades a la protecció de les persones amb consideració de vulnerables, les gerències dels departaments de salut, recolzades en els seus mateixos protocols i en les recomanacions dels serveis de medicina preventiva, haurien de poder establir la recomanació de l'ús de màscara de manera addicional a les indicacions establides, en funció de la situació epidemiològica i de les característiques estructurals i funcionals particulars dels seus centres dependents.

o En el cas dels centres sociosanitaris, qualsevol modificació del recomanat hauria de realitzar-se a través de les comissions departamentals sociosanitàries”.

Les mesures que modifica i manté la present resolució s'han determinat amb criteris de prudència i proporcionalitat, són les actualment necessàries i idònies a la situació epidemiològica existent de virus respiratoris a la Comunitat Valenciana, i s'adopten en el deure que tenen els poders públics “d'organitzar i tutelar la salut pública a través de mesures preventives i de les prestacions i serveis necessaris” establert en l'article 43.2 de la Constitució Espanyola per a garantir el dret a la protecció de la salut. Continuen sent mesures que seran objecte de seguiment continu amb la finalitat de garantir la seua adequació a l'evolució de la situació sanitària.

Fonaments de dret

1. La Generalitat, mitjançant la Conselleria de Sanitat, té competència exclusiva en matèria d'higiene, de conformitat amb l'article 49.1.11 a) de l'Estatut d'Autonomia, i competència exclusiva en matèria d'organització, administració i gestió de totes les institucions sanitàries públiques dins del territori de la Comunitat Valenciana, de conformitat amb l'article 54.1 del mateix text legal.

2. La Llei orgànica 3/1986, de 14 d'abril, de mesures especials en matèria de salut pública, estableix en l'article 1 que “amb la finalitat de protegir la salut pública i previndre la seua pèrdua o deterioració, les autoritats sanitàries de les diferents administracions públiques podran, dins de l'àmbit de les seues competències, adoptar les mesures previstes en la present llei quan així ho exigisquen raons sanitàries d'urgència o necessitat», i en l'article 3, més en concret, que «amb la finalitat de controlar les malalties transmissibles, l'autoritat sanitària, a més de realitzar les accions preventives generals, podrà adoptar les mesures oportunes per al control dels malalts, de les persones que estiguen o hagen estat en contacte amb estos i del medi ambient immediat, així com les que es consideren necessàries en cas de risc de caràcter transmissible”.

3. L'article 26.1 de la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, prevé: “En cas que hi haja o se sospite raonablement l'existència d'un risc imminent i extraordinari per a la salut, les autoritats sanitàries adoptaran les mesures preventives que estimen pertinents, com la confiscació o immobilització de productes, suspensió de l'exercici d'activitats, tancaments d'empreses o les seues instal·lacions, intervenció de mitjans materials i personals i totes les altres que es consideren sanitàriament justificades”.

4. La Llei 10/2014, de 29 de desembre, de la Generalitat, de Salut de la Comunitat Valenciana, empara així mateix a l'adopció per part de les autoritats públiques sanitàries, a través dels seus òrgans competents

que supone un descens del 44,7 % desde el pico de la epidemia. Esta misma IA se ha comportado de manera similar en los grupos etarios de usuarios más vulnerables como lo son, los menores de 4 años y los mayores de 65 años, donde se ha producido un descenso del 28,3 y de 44,8 % respectivamente.

Es por eso que, a la vista del comportamiento de los indicadores analizados en las últimas tres semanas epidemiológicas, y observando que en esta semana epidemiológica núm. 4 se mantienen en descenso sostenido los indicadores utilizados para monitorizar el riesgo, se expone que:

- Se puede proceder a la retirada de la obligatoriedad del uso de mascarillas dentro de los centros sanitarios y sociosanitarios.
- Se recomienda seguir utilizando las mascarillas en aquellos supuestos que supongan un riesgo añadido, como pueden ser:
  - o Personas sintomáticas cuando estén en espacios compartidos.
  - o Profesionales que atienden casos sintomáticos.
  - o En el resto de las situaciones que generalmente están destinadas a la protección de las personas con consideración de vulnerables, las Gerencias de los Departamentos de Salud y las Direcciones de los Centros Sanitarios, apoyadas en sus propios protocolos y en las recomendaciones de los Servicios de Medicina Preventiva, podrán establecer la indicación del uso de mascarilla de forma adicional a las indicaciones establecidas, en función de la situación epidemiológica y de las características estructurales y funcionales particulares de sus centros dependientes.

o En el caso de los centros sociosanitarios, cualquier modificación de lo recomendado debería realizarse a través de las Comisiones Departamentales Sociosanitarias”.

Las medidas que modifica y mantiene la presente resolución se han determinado con criterios de prudencia y proporcionalidad, son las actualmente necesarias e idóneas a la situación epidemiológica existente de virus respiratorios en la Comunitat Valenciana, y se adoptan en el deber que tienen los poderes públicos de «organizar y tutelar la salud pública a través de medidas preventivas y de las prestaciones y servicios necesarios» establecido en el artículo 43.2 de la Constitución Española para garantizar el derecho a la protección de la salud. Siguen siendo medidas que serán objeto de seguimiento continuo con el fin de garantizar su adecuación a la evolución de la situación sanitaria.

Fundamentos de derecho

1. La Generalitat, mediante la Conselleria de Sanidad, tiene competencia exclusiva en materia de higiene, de conformidad con el artículo 49.1.11 a) del Estatuto de Autonomía, y competencia exclusiva en materia de organización, administración y gestión de todas las instituciones sanitarias públicas dentro del territorio de la Comunidad Valenciana, de conformidad con el artículo 54.1 del mismo texto legal.

2. La Ley orgánica 3/1986, de 14 de abril, de medidas especiales en materia de salud pública, establece en el artículo 1 que «con el fin de proteger la salud pública y prevenir su pérdida o deterioro, las autoridades sanitarias de las distintas administraciones públicas podrán, dentro del ámbito de sus competencias, adoptar las medidas previstas en la presente ley cuando así lo exijan razones sanitarias de urgencia o necesidad», y en el artículo 3, más en concreto, que «con el fin de controlar las enfermedades transmisibles, la autoridad sanitaria, además de realizar las acciones preventivas generales, podrá adoptar las medidas oportunas para el control de los enfermos, de las personas que estén o hayan estado en contacto con estos y del medio ambiente inmediato, así como las que se consideran necesarias en caso de riesgo de carácter transmissible».

3. El artículo 26.1 de la Ley 14/1986, de 25 de abril, general de sanidad, prevé: «En caso de que exista o se sospeche razonablemente la existencia de un riesgo inminente y extraordinario para la salud, las autoridades sanitarias adoptarán las medidas preventivas que estiman pertinentes, como la confiscación o inmovilización de productos, suspensión del ejercicio de actividades, cierres de empresas o sus instalaciones, intervención de medios materiales y personales y todas las otras que se consideran sanitariamente justificadas».

4. La Ley 10/2014, de 29 de diciembre, de la Generalitat, de Salud de la Comunitat Valenciana, ampara asimismo a la adopción por parte de las autoridades públicas sanitarias, a través de sus órganos com-

en cada cas, podran procedir a l'adopció de les mesures especials que siguen necessàries per a garantir la salut i seguretat de les persones, i complir així el mandat contingut en l'article 43 de la Constitució Espanyola que proclama el dret a la protecció de la salut, i disposa que els competix als poders públics organitzar i tutelar la salut pública a través de mesures preventives i de les prestacions i servicis necessaris i que la llei establirà els drets i deures de tots sobre este tema. I estableix en el seu article 81 el caràcter d'autoritat pública sanitària.

Segons el que s'ha exposat i de conformitat amb l'article 81.1 b) de la Llei 10/2014, de 29 de desembre, de la Generalitat, de Salut de la Comunitat Valenciana, resolc:

Primer. Suspensió de l'obligatorietat de l'ús universal de màscara

Se suspén l'obligatorietat de l'ús universal de màscara en centres sanitaris i sociosanitaris en els termes recollits en l'annex de la Resolució de 12 de gener de 2024, del conseller de Sanitat, per la qual s'establixen mesures sanitàries a la Comunitat Valenciana en aplicació de l'Orde comunicada de la Ministra de Sanitat, de 10 de gener de 2024, mitjançant la qual s'aprova declaració d'actuacions coordinades en salut pública.

Es recomana, en els centres sanitaris i sociosanitaris, continuar utilitzant les màscares en aquells casos que suposen un risc afegit, com les persones simptomàtiques quan estiguen en espais compartits o els professionals que atenen casos simptomàtics.

En la resta de les situacions que generalment estan destinades a la protecció de les persones amb consideració de vulnerables, les gerències dels departaments de salut i les direccions dels centres sanitaris i sociosanitaris, recolzades en els seus mateixos protocols i en les indicacions dels servicis de medicina preventiva, podran establir la indicació de l'ús de màscara de manera addicional a les indicacions establides, en funció de la situació epidemiològica i de les característiques estructurals i funcionals particulars dels seus centres dependents.

En el cas dels centres sociosanitaris qualsevol modificació del que es recomana es realitzarà a través de les comissions departamentals sociosanitàries.

Segon. Eficàcia

La present resolució farà efecte a partir del mateix dia de la seua publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*, i mantindrà la seua eficàcia mentre es mantinguen els efectes l'Orde comunicada de la Ministra de Sanitat de 10 de gener de 2024, per la qual s'aprova declaració d'actuacions coordinades en salut pública, sense perjudi de la possibilitat de modificació o suspensió en funció de la situació epidemiològica existent.

Tercer. Recursos

Contra la present resolució podrà interposar-se recurs potestatiu de reposició davant el conseller de Salut, en el termini d'un mes a comptar des de l'endemà de la seua publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*, o, directament, recurs contenciós administratiu en el termini de dos mesos des de la publicació de la present Resolució davant la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana.

València, 30 de gener de 2024.– El conseller de Sanitat: Marciano Gómez Gómez.

petentes en cada caso, podrán proceder a la adopción de las medidas especiales que sean necesarias para garantizar la salud y seguridad de las personas, cumpliendo así el mandato contenido en el artículo 43 de la Constitución española que proclama el derecho a la protección de la salud y dispone que les compete a los poderes públicos organizar y tutelar la salud pública a través de medidas preventivas y de las prestaciones y servicios necesarios y que la ley establecerá los derechos y deberes de todos al respecto. Y establece en su artículo 81 el carácter de autoridad pública sanitaria.

Con base en lo expuesto y de conformidad con el artículo 81.1 b) de la Ley 10/2014, de 29 de diciembre, de la Generalitat, de Salud de la Comunitat Valenciana, resuelvo:

Primero. Suspensión de la obligatoriedad del uso universal de mascarilla

Se suspende la obligatoriedad del uso universal de mascarilla en centros sanitarios y sociosanitarios en los términos recogidos en el anexo de la Resolución de 12 de enero de 2024, del conseller de Sanidad, por la que se establecen medidas sanitarias en la Comunitat Valenciana en aplicació de la Orden comunicada de la Ministra de Sanidad, de 10 de enero de 2024, mediante la que se aprueba declaración de actuaciones coordinadas en salud pública.

Se recomienda, en los centros sanitarios y sociosanitarios, seguir utilizando las mascarillas en aquellos supuestos que supongan un riesgo añadido, como las personas sintomáticas cuando estén en espacios compartidos o los profesionales que atienden casos sintomáticos.

En el resto de las situaciones que generalmente están destinadas a la protección de las personas con consideración de vulnerables, las gerencias de los departamentos de salud y las direcciones de los centros sanitarios y sociosanitarios, apoyadas en sus propios protocolos y en las indicaciones de los servicios de medicina preventiva, podrán establecer la indicación del uso de mascarilla de forma adicional a las indicaciones establecidas, en función de la situación epidemiológica y de las características estructurales y funcionales particulares de sus centros dependientes.

En el caso de los centros sociosanitarios cualquier modificación de lo recomendado se realizará a través de las comisiones departamentales sociosanitarias.

Segundo. Eficacia

La presente Resolución surtirá efectos a partir del mismo día de su publicación en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*, y mantendrá su eficacia en tanto se mantengan los efectos la Orden comunicada de la Ministra de Sanidad de 10 de enero de 2024, por la que se aprueba declaración de actuaciones coordinadas en salud pública, sin perjuicio de la posibilidad de modificación o suspensión en función de la situación epidemiológica existente.

Tercero. Recursos

Contra la presente Resolución podrá interponerse recurso potestativo de reposición ante el consejero de Salud, en el plazo de un mes a contar desde el día siguiente a su publicación en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*, o, directamente, recurso contencioso-administrativo en el plazo de dos meses desde la publicación de la presente Resolución ante la Sala de lo Contencioso-Administrativo del Tribunal Superior de Justicia de la Comunitat Valenciana.

València, 30 de enero de 2024.– El conseller de Sanidad: Marciano Gómez Gómez.